

Onderaan de filatelistische ladder – 17

Afgedreven maakwerk

Jubilerende verenigingen zorgen vaak voor een filatelistische attractie om de feestvreugde te vergroten. Niet zelden gaan de feestelijkheden vergezeld van een speciale enveloppe. De verkoop daarvan brengt dan weer wat geld in het laatje.

Dergelijke evenementen krijgen soms een speciaal stempel van het postbedrijf. Bij het feestje van de 'Briefmarkenfrenude' in Ebensee was dat wat bescheiden van aard. Het staat rechtsonder op de zegel van 1,80 Schilling. Om het te kunnen plaatsen is een al eerder (in Wenen) gestempelde fdc ten tweede male gebruikt, waarschijnlijk omdat Die Post dat zo had bepaald of nodig voor de subsidie. Mogelijk hebben de posterijen ook gezorgd voor de bijgedrukte tekst linksboven.

Er zijn veel verschillende fdc's van de vier zegels uit deze serie verschenen, zowel met één als met meer zegels. Allemaal hebben ze op de linkerhelft van de enveloppe een afbeelding van het gebouw of de inhoud van de 'Nationalbibliothek' en deze heeft dat dus ook. De zegels hebben echter geen enkele relatie met Ebensee en het toneelstuk van Johann Nestroy (ooit verfilmd met Heinz Rühmann en Paul Hörbiger) evenmin. Eigenlijk slaat de enveloppe als een tang op een varken, maar dat weerhield het feestcomité in Ebensee er niet van hem nog eens een derde keer te behandelen alvorens hem te verkopen. Zoals het blauwe en het paarse stempel aangeven, is de enveloppe als flessenpost vervoerd van Bad Ischl naar Ebensee en dat allemaal op 28 september (als we de stempels zouden geloven).

De betreffende route – de rivier de Traun – is ongeveer twaalf kilometer lang, dus dat moet wel binnen een dag kunnen, al zal de fles (waarschijnlijk in werkelijkheid een grote plastic bak) wel voortdurend zijn

1

2

begeleid om te voorkomen dat hij achter een brugpijler of ander obstakel zou blijven steken. Als bewijs van de reis staat op de achterkant van de enveloppe een vertrekstempel van Bad Ischl. Zoals zo vaak bij Oostenrijks maakwerk met de laagst verkrijgbare zegelwaarde zonder verband met het werkelijke brieftarief.

Bad Ischl is volgens de stempelvlag een 'Heilkurort'. Keizer Franz Josef, Johannes Brahms, Gustav Mahler, Franz Léhar en vele andere prominenten hadden daar vroeger een zomerverblijf. Met hen migreerde een leger personeel dezelfde kant op, waaronder mijn Oostenrijkse grootmoeder die in het prille begin van de twintigste eeuw 's zomers naar Bad Ischl ging om als kokkin wat te verdienen bij de aldaar verzamelde rijken.

De rijkdom van Ischl zat, ver voordat 'Bad' aan de naam werd toegevoegd, niet in de zuivere lucht of de minerale bronnen, maar sinds 1563 in een delfstof: zout (met name 'Speisesalz'). Het filatelistisch 'naspelen' van het zouttransport uit vroeger eeuwen naar de Traunsee was op zich wel een leuk idee, maar het resultaat smaakt niet door een teveel aan 'ingrediënten', en overdaad schaadt! Het zou mijn grootmoeder niet zijn overkomen: haar standaard antwoord (in onvervalst 'Wienerisch') op vragen over de hoeveelheid toevoegingen in haar recepten was "a Bisslerl", maar dat advies was het organisatiecomité helaas onbekend.

□